

**BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
VIỆN KHOA HỌC GIÁO DỤC VIỆT NAM**

ĐINH HỮU SỸ

**DẠY HỌC THEO DỰ ÁN CÁC MÔ ĐUN
NGHỀ CÔNG NGHỆ Ô TÔ**

LUẬN ÁN TIẾN SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

HÀ NỘI, 2014

**BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
VIỆN KHOA HỌC GIÁO DỤC VIỆT NAM**

ĐINH HỮU SỸ

**DẠY HỌC THEO DỰ ÁN CÁC MÔ ĐUN
NGHỀ CÔNG NGHỆ Ô TÔ**

**Chuyên ngành : Lý luận và lịch sử giáo dục
Mã số : 62.14.01.02**

LUẬN ÁN TIẾN SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

Người hướng dẫn khoa học:

- 1. GS.TSKH Nguyễn Minh Đường**
- 2. PGS.TS Mạc Văn Tiến**

HÀ NỘI, 2014

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan luận án “*Đạy học theo dự án các mô đun nghề Công nghệ ô tô*” là công trình nghiên cứu của riêng tôi. Các kết quả nghiên cứu và các số liệu trong luận án là trung thực, có xuất xứ rõ ràng, chưa được công bố trong một công trình nào khác.

Tác giả luận án

Đinh Hữu Sỹ

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
MỤC LỤC	ii
LỜI CẢM ƠN	vi
CÁC CHỮ VIẾT TẮT TRONG LUẬN ÁN	vii
DANH MỤC CÁC BẢNG	viii
DANH MỤC CÁC SƠ ĐỒ, BIỂU ĐỒ, HÌNH ẢNH	ix
MỞ ĐẦU	1
1. Lý do chọn đề tài	1
2. Mục đích nghiên cứu	2
3. Khách thể, đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	2
4. Giả thuyết khoa học	3
5. Nhiệm vụ nghiên cứu	3
6. Phương pháp nghiên cứu	3
7. Những đóng góp mới của luận án.....	6
8. Luận điểm bảo vệ.....	7
9. Cấu trúc của luận án	7
CHƯƠNG 1: CƠ SỞ LÝ LUẬN CỦA DẠY HỌC THEO DỰ ÁN CÁC MÔ ĐUN NGHỀ CÔNG NGHỆ Ô TÔ	8
1.1. Tổng quan nghiên cứu vấn đề	8
1.1.1. Ở nước ngoài	8
1.1.2. Ở trong nước	10
1.2. Dạy học theo dự án	16
1.2.1. Một số khái niệm.....	16
1.2.2. Cơ sở khoa học của dạy học theo dự án.....	19
1.2.3. Phân loại dự án học tập	23
1.2.4. Đặc điểm dạy học theo dự án	26
1.2.5. Nguyên tắc dạy học theo dự án	28
1.2.6. Quy trình dạy học theo dự án	30

1.2.7. Đánh giá trong dạy học theo dự án.....	30
1.2.8. Vai trò của giáo viên và sinh viên trong dạy học theo dự án	34
1.2.9. Ưu, nhược điểm của dạy học theo dự án.....	35
1.3. Dạy học theo dự án các mô đun nghề Công nghệ ô tô	36
1.3.1. Một số khái niệm.....	36
1.3.2. Sự phù hợp giữa dạy học theo dự án với dạy học các mô đun nghề Công nghệ ô tô theo năng lực thực hiện.....	40
1.3.3. Một số nguyên tắc để vận dụng dạy học theo dự án trong dạy học các mô đun nghề Công nghệ ô tô	44
1.3.4. Quy trình dạy học theo dự án các mô đun nghề Công nghệ ô tô	45
1.3.5. Thiết kế giáo án để dạy học theo dự án các mô đun nghề Công nghệ ô tô ..	48
1.3.6. Phương pháp và kỹ thuật dạy học trong dạy học theo dự án các mô đun nghề Công nghệ ô tô	54
1.3.7. Vai trò của giáo viên và sinh viên trong dạy học theo dự án các mô đun nghề Công nghệ ô tô	62
1.3.8. Điều kiện dạy học theo dự án các mô đun nghề Công nghệ ô tô	65
Kết luận chương 1	67
CHƯƠNG 2: THỰC TRẠNG DẠY HỌC CÁC MÔ ĐUN NGHỀ CÔNG NGHỆ Ô TÔ TRÌNH ĐỘ CAO ĐẲNG NGHỀ	69
2.1. Đặc điểm của nghề Công nghệ ô tô	69
2.2. Quy định của pháp luật về chương trình đào tạo nghề Công nghệ ô tô trình độ cao đẳng nghề.....	71
2.2.1. Mục tiêu đào tạo	71
2.2.2. Nội dung chương trình đào tạo nghề Công nghệ ô tô trình độ CĐN	73
2.3. Thực trạng về dạy học và các điều kiện đảm bảo chất lượng dạy học các mô đun nghề Công nghệ ô tô trình độ cao đẳng nghề	75
2.3.1. Khảo sát để đánh giá thực trạng	75
2.3.2. Kết quả khảo sát	76
2.3.2.1 Nội dung chương trình đào tạo	76

2.3.2.2 Phương pháp dạy học	83
2.3.2.3 Giáo án dạy nghề	89
2.3.2.4 Giáo viên dạy nghề	92
2.3.2.5 Cơ sở vật chất, thiết bị dạy nghề	96
2.3.2.6 Chất lượng đào tạo	97
2.3.2.7 Nhu cầu đào tạo	98
Kết luận chương 2	100
CHƯƠNG 3: DẠY HỌC THEO DỰ ÁN CÁC MÔ ĐUN NGHỀ CÔNG NGHỆ Ô TÔ TRÌNH ĐỘ CAO ĐẲNG NGHỀ	102
3.1. Lựa chọn nội dung và xây dựng kế hoạch tổ chức dạy học theo dự án các mô đun nghề Công nghệ ô tô	102
3.1.1. Xây dựng tiêu chí lựa và chọn nội dung để dạy học theo dự án các mô đun nghề Công nghệ ô tô	102
3.1.2. Xây dựng kế hoạch tổ chức thực hiện dạy học theo dự án	105
3.2. Thiết kế quy trình dạy học theo dự án các mô đun nghề Công nghệ ô tô .	106
3.2.1. Quy trình dạy học theo dự án các bài học/dự án sửa chữa ô tô	107
3.2.2. Quy trình dạy học theo dự án các bài học/dự án bảo dưỡng ô tô	112
3.3. Thiết kế giáo án một số bài học để dạy học theo dự án các mô đun nghề Công nghệ ô tô trình độ cao đẳng nghề	114
3.3.1. Dự án 1: “Sửa chữa ly hợp ma sát”	114
3.3.2. Dự án 2: “Sửa chữa bơm cao áp PE”	122
3.4. Các phương pháp và kỹ thuật dạy học được dùng để thực hiện quy trình dạy học theo dự án các mô đun nghề Công nghệ ô tô	129
3.5. Thực nghiệm dạy học theo dự án	130
3.5.1. Mục đích thực nghiệm	130
3.5.2. Nội dung thực nghiệm	130
3.5.3. Đối tượng thực nghiệm	130
3.5.4. Tổ chức thực nghiệm	130
3.5.5. Công cụ và phương pháp đánh giá kết quả thực nghiệm	132

3.5.6. Kết quả thực nghiệm.....	134
Kết luận chương 3	142
KẾT LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ	143
DANH MỤC KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU LIÊN QUAN ĐẾN LUẬN ÁN .	145
TÀI LIỆU THAM KHẢO	146
PHỤ LỤC	157

LỜI CẢM ƠN

Luận án này được thực hiện tại Viện Khoa học giáo dục Việt Nam, Bộ Giáo dục và Đào tạo và Trường Cao đẳng nghề số 8/BQP.

Tác giả xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc đến tập thể giáo sư hướng dẫn khoa học:

GS.TSKH. Nguyễn Minh Đường

PGS.TS. Mạc Văn Tiến

đã tận tình hướng dẫn và giúp đỡ trong suốt quá trình nghiên cứu và thực hiện luận án.

Xin chân thành cảm ơn lãnh đạo Viện Khoa học giáo dục Việt Nam, Trung tâm Đào tạo – Bồi dưỡng thuộc Viện đã tạo điều kiện mọi mặt để tác giả hoàn thành luận án.

Xin trân trọng cảm ơn Đảng ủy, Ban Giám hiệu Trường Cao đẳng nghề số 8/BQP đã tạo mọi điều kiện về vật chất, tinh thần để tác giả yên tâm thực hiện luận án.

Xin chân thành cảm ơn quý thầy giáo, cô giáo, các nhà khoa học, gia đình, đồng nghiệp và tập thể lớp Nghiên cứu sinh Giáo dục học khóa 2010, Viện Khoa học giáo dục Việt Nam đã quan tâm giúp đỡ, đóng góp nhiều ý kiến quý báu, cổ vũ và động viên tác giả hoàn thành luận án.

CÁC CHỮ VIẾT TẮT TRONG LUẬN ÁN

TT	Viết tắt	Viết đầy đủ
1.	BDSC	Bảo dưỡng và sửa chữa
2.	Bộ LĐTBXH	Bộ Lao động, Thương binh và Xã hội
3.	BQP	Bộ Quốc phòng
4.	BGD&ĐT	Bộ Giáo dục và Đào tạo
5.	CĐN	Cao đẳng nghề
6.	CLC	Chất lượng cao
7.	CMKT	Chuyên môn kỹ thuật
8.	CNKT	Công nhân kỹ thuật
9.	CNOT	Công nghệ ô tô
10.	CNTT	Công nghệ thông tin
11.	CNH, HĐH	Công nghiệp hóa, hiện đại hóa
12.	CSDN	Cơ sở dạy nghề
13.	CTĐT	Chương trình đào tạo
14.	DA	Dự án
15.	DAHT	Dự án học tập
16.	DHTDA	Dạy học theo dự án
17.	DoN	Doanh nghiệp
18.	ĐCSVN	Đảng Cộng sản Việt Nam
19.	ĐC	Đối chứng
20.	GV, GVDN	Giáo viên, Giáo viên dạy nghề
21.	HĐ	Hoạt động
22.	HV	Học viên
23.	KNN	Kỹ năng nghề
24.	MĐ	Mô đun (module)
25.	NLTH	Năng lực thực hiện
26.	PPDH	Phương pháp dạy học
27.	SV	Sinh viên
28.	TCN	Trung cấp nghề
29.	TN	Thực nghiệm

DANH MỤC CÁC BẢNG

STT	Tên bảng	Nội dung	Trang
1.	Bảng 1.1	Sự phù hợp giữa DHTDA và dạy học các mô đun nghề Công nghệ ô tô theo NLTH	43
2.	Bảng 1.2	Khung thiết kế hoạt động của người học	51
3.	Bảng 1.3	Các tiêu chí đánh giá thiết kế giáo án	53
4.	Bảng 2.1	Khung giáo án lý thuyết dạy học nghề	90
5.	Bảng 2.2	Khung giáo án thực hành nghề	90
6.	Bảng 2.3	Khung giáo án tích hợp trong dạy nghề	91
7.	Bảng 2.4	Nhu cầu thợ sửa chữa ô tô theo lĩnh vực công việc	98
8.	Bảng 3.1	Danh mục các chủ đề thuộc các mô đun nghề CNOT trình độ cao đẳng nghề có thể thực hiện DHTDA	104
9.	Bảng 3.2	Kế hoạch tổ chức thực hiện DHTDA sửa chữa ly hợp ma sát	106
10.	Bảng 3.3	Các kỹ thuật dạy học được dùng để DHTDA các mô đun nghề Công nghệ ô tô	129
11.	Bảng 3.4	Kế hoạch thực nghiệm DHTDA	131
12.	Bảng 3.5	Các thông số để đánh giá và yêu cầu cần đạt trong DHTDA các bài học/dự án sửa chữa ô tô	133
13.	Bảng 3.6	Kết quả bài thực nghiệm số 1	135
14.	Bảng 3.7	Kết quả bài thực nghiệm số 2	136
15.	Bảng 3.8	Kết quả học tập của nhóm thực nghiệm theo PP truyền thống	137
16.	Bảng 3.9	Kết quả học tập của nhóm đối chứng theo PP truyền thống	138